

første Behandling, vist sig at virke i høj Grad generende for en enkelt meget stor Kommune i Københavns Amt, nemlig Gentofte. Uden den nævnte indskrænkende Bestemmelse vilde Gentofte Kommune have Ret til at vælge 37 Valgmænd, medens den efter Forslaget kun kan vælge saa mange Valgmænd, som Sogneraadsmedlemmernes Antal er, nemlig 15. Der har indenfor Udvalget været Enighed om, at en saa stor Beskæring af en enkelt Kommunes Repræsentationsret ikke burde opretholdes, og vi har derfor stillet et Ændringsforslag gaaende ud paa at hæve denne Bestemmelse om, at ingen Kommune kan vælge flere Valgmænd, end Antallet af Sogneraadets Medlemmer er. For imidlertid at sikre noget imod, at de meget store, nærmest bylignende Kommuner skulde faa en altfor dominerende Indflydelse i Amdsraadene, har vi stillet Ændringsforslag gaaende ud paa, at den Ret, som de store Kommuner har til at vælge en Valgmand udover de 3, ikke skal gælde for hvert paabegyndt Antal af 300, men derimod for hvert paabegyndt Antal af 600, og saa har vi stillet Ændringsforslag om, at det Antal Valgmænd, Kommunen kan vælge udover Sogneraadsmedlemmernes Antal, vælges af Sogneraadet iblandt Kommunens øvrige kommunale Vælgere. Disse Ændringsforslag vil ikke ude i de almindelige Landkommuner have en nævneværdig indgribende Betydning. Det er kun overfor de meget store bylignende Kommuner, de vil faa Indflydelse, og der har i Udvalget været Enighed om, at eftersom man jo maa regne med, at Amdsraadene skal være en særlig landkommunal Institution, vil det være rigtigt at sørge for, at de bylignende Kommuner ikke skal komme til at dominere rent i Amdsraadene.

Medens disse Bestemmelser ikke i Landkommunerne vil faa nævneværdig Indflydelse, vil de derimod efter Udvalgets Mening have en ret uheldig Indflydelse ved Valg af Amdsraadsmedlemmer i Bornholms Købstæder — paa Bornholm vælger jo nemlig Købstæderne ogsaa Amdsraadsmedlemmer. Siden Loven af 20. April 1908 traadte i Kraft, har det været saaledes, at Købstæderne paa Bornholm har valgt 4 Amdsraadsmedlemmer, og af disse 4 har Rønne, som tæller lidt over Halvdelen af samtlige købstadkommunale Vælgere paa Bornholm, valgt de 2, medens de andre 2 er valgte af de øvrige Købstæder. Ved nu at indføre den førnævnte Bestemmelse om, at der kun yderligere gives een Valgmand udover de 3 for hver 600 Vælgere, vilde

Forholdet blive det paa Bornholm, at Rønne kun vilde faa 2 af 6 Amdsraadsmedlemmer. Dette Udslag har Udvalget ikke ønsket af sine Ændringsforslag, og vi har derfor tilladt os at foreslaa, at der for Bornholms Vedkommende gives 1 Valgmand udover de 3 for hvert paabegyndt Antal af 300 Vælgere. Derved vil status quo for Bornholms Købstæders Vedkommende bibeholdes, og derved imødekommes et Ønske, der er fælles for samtlige Rigsdagsmænd for Bornholm, hvilket i nogen Grad har medvirket til, at Udvalget er gaaet ind paa denne Ordning.

Under Nr. 9 er der af et andet Flertal stillet Ændringsforslag om, at Lovforslagets § 3, som indeholder en Bestemmelse om, at Amtmanden ikke kan deltage i Amdsraadets Afstemninger, skal udgaa. Dette Spørgsmaal blev ret indgaaende drøftet ved Lovforslagets første Behandling her i Tinget, saa jeg skal ikke komme nærmere ind derpaa. Jeg skal kun sige, at vi ønsker i Udvalget, at Amtmandens Stilling bibeholdes uforandret, indtil Spørgsmaalet om en mere gennemgribende Omordning af vort Kommunalvæsen bliver foretaget.

Der var i Udvalget ret stærk Stemning for at indføje i Loven en Bestemmelse om, at ingen samtidig kan være Medlem af et Amdsraad og af et Sogneraad. Man har i Udvalget ment, at det var heldigere, at det ikke kunde tillades, at en Sogneraadshovedmand som Medlem af Amdsraadets kunde komme til at behandle Spørgsmaal, der vedrørte hans egen Kommune og ham selv personligt i ret udstrakt og fremtrædende Grad, men da det fra en enkelt Side i Udvalget har vakt stærk Modstand, og da Spørgsmaalet i det hele ikke er stort, er der ikke stillet Ændringsforslag derom.

Hermed skal jeg tillade mig at anbefale det høje Ting at vedtage de af Udvalgets Flertal stillede Ændringsforslag.

Piper: Som jeg udtalte ved Sagens første Behandling, er vort Parti enig i at søge det Spørgsmaal, der omhandles i dette Lovforslag, løst paa en hensigtsmæssig Maade, altsaa at forlade den nuværende Ordning af Valg til Amdsraadene. Under Sagens Behandling har vi paa visse Punkter kunnet være enige med de øvrige Medlemmer af Udvalget, f. Eks. med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvilken Indflydelse der skulde gives de enkelte Sognekommuner. Det er jo en Grundtanke, som gaar igennem Lovforslaget allerede fra Begyndelsen, at Sognekommunerne skal have en